

Posamezne številke.
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 1.50.

"LABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 12. uri s
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 12.50, za ino-
skratko D 20.50, dostavljen na dom
D 14.—, na izkaznice D 12.50.
Inscriti po dogovoru.

Naroča se pri upravi "LABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslilna plačana v gotovini.

Kužnica liceja

LABOR

Posamezne številke.
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 1.50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon Interni št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritožbe, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevilka
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Prekopati se ne smejo.

Leto: V.

Maribor, sreda 30. januarja 1924.

Številka: 25.

Po gospodarski konfe- renci v Zagrebu.

Maribor, 29. januarja.

Kakor smo včeraj kratko poročali, se je sestala 26., 27. in 28. tm. v Zagrebu velika konferenca zastopnikov pridobitnih krogov iz cele države. Obsežna resolucija, ki je bila soglasno sprejeta, obsega vsa vprašanja javnega življenja. Kot najvažnejši pozitivni rezultat oziroma postulat konference pa moramo smatrati zahtevo, da se končno zadosti odredbi ustave in se ustanovi pridobitni (privredni) svet s sedežem v Zagrebu. Jasno je, da izgube vse gospodarske konference svoj pomen v trenutku, ko bo obstojal tak pridobitni svet, ki bo oddaljal svoje strokovnjaško mnenje in svoje zahteve v vseh gospodarskih vprašanjih. Takrat se bodo mogli pridobitni krogi zopet v polni meri posvetiti svojim praviim velikim nalogam, ki jih imajo v našem nacionalnem življenju.

Pri vsem tem pa si ne moremo kaj, da ne bi izrekli nekaj resnih besed na naslov naših gospodarskih krogov. Vsakemu mislečemu človeku je na prvi hip jasno, da je struktura gospodarskih ali pridobitnih slojev v svojem bistvu takšna, da je izključeno, da bi mogli vsi ti krogi tvoriti enoten socialni razred, da se tudi ne morejo politično enotno organizirati. Interesi posameznih skupin v krogu pridobitnih slojev so si mnogo-krat tako diametralno nasprotni, da si morejo ti krogi v glavnem biti edini samo v negativni kritiki delovanja vsako-kratne vlade, ne pa vedno tudi v pozitivnem sodelovanju na velikih gospodar-
skih nalogah. In vse še tako lepe resolu-
cije gospodarskih konferenc ne bodo imele pravega učinka vse dotlej, dokler ne bodo gospodarski krogi s svojim ja-
kim sodelovanjem v državno in socialno
pozitivnih strankah dobili v javnem živ-
ljenju onega upliva, ki jim gre po njihovi
gospodarski moči.

Predvsem pa je potrebno, da se go-
spodarski krogi zavejo potrebe, da poka-
žejo svoj interes zlasti pri raznih volit-
vah, ki so važne za njihove kroge. In
tu moramo poudariti, da doslej nismo
opazili tega v oni meri, kakor bi bilo to
v interesu zaščite njihovih interesov. Ne-
dávno so se vršile volitve v cenilne ko-
misije za odmero dohodnine. Te volitve
so bile brezdvomno velike važnosti za
naše pridobitne kroge. Vkljub temu pa
jim ti krogi niso posvečali one pozornos-
ti, ki bi bila potrebna, in se je tako zgo-
dilo, da so razni v Mariboru in v Celju
zmagale povsod izrazito politične kandi-
datske liste, postavljene ne iz ljubezni
do gospodarskih krogov, ampak samo
zato, da se je afirmirala ena ali druga
politična stranka, ki ji ne leži na srcu
zaščita interesov pridobitnih krogov (v
Ptuju in Konjicah nemška politična stran-
ka, drugod klerikalna politična organiza-
cija). Povsod je bila udeležba s strani go-
spodarskih krogov za njihove gospodar-
ske liste tako sramotna, da je bilo treba
klerikalcem dirigirati k volitvam samo
nekaj svojih glavnih priganjačev, pa so
imeli že večino v rokah. To gotovo ni
dokaz zrelosti in pravičnega pojmovanja
dolžnosti gospodarskih krogov napram
— samim sebi.

Isto velja za razne politične volitve.
Lani je kandidiral za narodno skupščino
kot izrazit reprezentant gospodarskih in
pridobitnih krogov g. Rebek; in vendar
je vladalo v veliki večini pridobitnih
krogov skoro popolno nezanimanje za
to, da bi bili z mogočno agitacijo in po-
lno udeležbo pri volitvah omogočili nje-
govo izvolitev. Sedaj se pripravljajo vo-
litve v oblastno skupščino in srezke
skupščine, ki bodo predvsem reševale
gospodarska vprašanja. Ali se bodo pri-

Novo nasilje radikalne vlade.

Na ljubo klerikalcem prepovedan občni zbor Kmetijske
družbe za Slovenijo.

Kaj so klerikalci obljubili radikalcem?

LJUBLJANA, 29. dec. Danes dopol-
dne je prišlo iz Beograda semkaj brzo-
javno obvestilo, da je centralna vlada v
svoji včerajšnji seji na pritisk klerikal-
cev sklenila prepovedati za jutri dne 30.
tm. napovedani občni zbor Kmetijske
družbe za Slovenijo.

V vseh interesiranih krogih je vzbudi-
la vest silno ogorčenje, tembolj ker je
vsa napredna javnost prepričana, da so
klerikalci zopet sklenili politično kupčijo

z radikali, da so tako odvrnili svoj ne-
izogibni poraz pri volitvi odbora družbe.
Oblastna odbora JDS za mariborsko in
ljubljansko oblast sta pri centralni vladi
brzjavno protestirala zoper vmešava-
nje centralne vlade v avtonomno Kme-
tijsko družbo, zoper vsiljenje vladnega
komisarja in zoper to, da skuša na ta na-
čin radikalna vlada pripomoči klerikal-
ni manjšini v družbi do moči.

Buren kongres jugoslovenskih železničarjev.

Nezaupnica dozdajni radikalni upravi. — Člani nove uprave pri ministru sa-
obračaja.

BEOGRAD, 29. jan. V nedeljo se je
tu vršil izredni kongres Udrženja naci-
onalnih železničarjev Jugoslavije. Kon-
gres, ki je trajal 11 ur, je prvih pet ur
potekel zelo burno. Delegati so ostro
nastopili proti dozdajnemu vodstvu, ki je
— po večini radikalno — imelo pred o-
čmi le partizanske interese in je predlo-
žilo ministru saobračaja zahteve, ki so
bile v popolnem nasprotju s sklepi zad-
njega rednega kongresa v Beogradu.
Ker sta predsednik in podpredsednik že
decembra meseca izvajala konsekvence
in odstopila, je bilo voliti v nedeljo novo
upravo. Volitve so se izvršile še v pre-
cejšnjem razburjenju. Za predsednika je
izvoljen Andra Petrović, za podpredsed-
nika Dušan Trifković. S to volitvijo je bila
izrečena nezaupnica dozdajnemu vod-
stvu. Po volitvah se je kongres mirno
nadaljeval in je bilo soglasno sprejeti
15 resolucij, katere objavimo jutri.

Včeraj 28. tm. so se člani uprave Cen-
tralnega UJNZ, ki so bili izbrani na iz-
rednem kongresu v nedeljo, podali k
ministru saobračaja in mu izročili resolu-
cije, sprejete na kongresu. V teh resolu-
cijah se predvsem konstatira, da pri iz-
delavi navedbe o klasifikaciji prometnega
osobja ni sodeloval noben zastopnik ju-
goslov. nacionalnih železničarjev, dalje,
da se zahteva izenačenje železničarskih
plač v Mariboru s plačami enako kvali-
ficiranih delavcev v Nišu in Zagrebu. De-
legati so ministru pojasnili današnji po-
ložaj železničarjev in mu obrazložili sta-
lišče železničarjev glede vseh vprašanj,
ki se čakajo rešitve ali uzakonjenja.

Minister je vzel izjave na znanje in
obljubil, da bo »po možnosti« upraviče-
nim zahtevam železničarjev skušal ugo-
diti.

Državni proračun 1924-25 v nar. skupščini.

Pričetek generalne debate. — Jutri
BEOGRAD, 29. jan. (Izvirno.) Današ-
nje sejo narodne skupščine je otvoril
predsednik Ljuba Jovanović ob 10. uri
dopoldne. Po dovršenih formalnostih in
odgovorih nekaterih interpelacij se je pri-
čela generalna debata o državnem pra-
računu za leto 1924-25. Večinsko poroči-
lo je prečital poslanec Popović, nakar so
opozicijske skupine podale svoje iz-
jave. Za demokratsko stranko je podal

pod finančni minister ekspozicijo. Za demokratsko stranko je podal
izjavo posl. Šečerov, za zemljoradnike
posl. Lazić, za klerikalce posl. Pušenjak
in za muslimane dr. Belmen. S tem je
bila seja izčrpana in prihodnja določena
za jutri dopoldne ob 10. uri. Na jutrišnji
seji bo finančni minister dr. Stojadinović
imel daljši ekspozicijo o finančni politiki
vlade.

Iz seje demokratskega kluba.

Vprašanje kontrolnega odbora za francosko posojilo in zadeva prevzeta
vzhodne železnice.

Beograd, 29. januarja. Včeraj do-
poldne se je vršila seja demokratskega
parlamentarnega kluba. Predsednik Da-
vidović je poročal o svojem sestanku z
dr. Spahom in je med drugim izjavil,
da je dobil obvestilo, da Radičević pri-
deje v parlament, če in kolikor bo tre-
ba. Ta izjava je bila v klubu živahno ko-
mentirana.

Dalje se je demokratski klub bavil z
vladnim predlogom, da bi se naj povod-
om glasovanja o francoskem posojilu
izvolil poseben kontrolni odbor, ki bi ga
tvorili trije poslanci. Klub je vladni

PAŠIĆ IN NINČIĆ PRI PAPEŽU.
Papež zadovoljen z reško pogodbo.

Rim, 29. jan. (Izv.) Kakor se oficijelno
poroča, je papež izrazil jugoslovenskim

gostom, ministrskemu predsedniku Paši-
ću in zun. min. dr. Ninčiću svoje zado-
voljstvo nad dosego sporazuma med Ju-
goslavijo in Italijo, ki bo brezdvomno u-
godno vplival na evropski mir.

teh volitvah gospodarski krogi zavedli,
da ne zadostujejo samo gospodarske
konference in resolucije, ampak tudi živo
delansko sodelovanje v vseh najraz-
ličnejših korporacijah in predvsem v o-
nih strankah, ki pozitivno sodelujejo na
reševanju velikih gospodarskih in soci-
jalnih vprašanj?

Nismo napisali teh besed z namenom,
da bi podcenjevali važnost gospodarskih
konferenc, kakor je bila zagrebska, am-
pak da gospodarske kroge opozorimo na
še večji pomen njih aktivnega sodelova-
nja v javnem življenju.

UTIS ZAGREBSKIH SKLEPOV PRI RADIKALCIH.

Ne verujejo, da pridejo Radičevići
v Beograd.

Beograd, 29. januarja. Davidović
se včeraj ni sestel z dr. Spaho, sestane
pa se tekom današnjega dne z dr. Ko-
rošcem. Včeraj je imel dr. Spaho kratek
sestanek z zemljoradniškim voditeljem
Lazićem, katerega je informiral o po-
drobnostih zagrebske konference.

V radikalnem klubu je izzvala vest o
sklepih zagrebskih posvetovanj precej-
šnjo konsternacijo, vendar pa je večina
še vedno mnenja, da Radičevići v nobe-
nem slučaju ne pridejo v Beograd.

IZGON NEMSKIH DRŽAVLJANOV IZ POLJSKE.

Berlin, 29. jan. (Izvirno.) Glasom po-
ročil poznanjskih listov, je minister no-
tranih zadev, odredil izgon 50 nemških
družin kot represalije zoper izgon polj-
skih delavcev in poljskih državljanz iz
Bavarske. Zagrozil pa je še z nadaljni-
mi izgoni nemških državljanz, ako bo-
do nemške oblasti še nadalje preganjale
poljske državljane.

IZ FRANCOSKEGA PARLAMENTA.

Zmaga vlade.

Pariz, 29. jan. (Izv.) Zbornica je skle-
nila, da odkloni vse predloge, ki gredo
za tem, da bi se vladni predlogi odgodili
na poznejši čas. Specijalna debata o fi-
nančnih predlogih je danes začela in bo
trajala več dni.

Pariz, 29. jan. (Izv.) V zbornici je bil
predlog socialista Klotza, naj bi se vlad-
ni predlogi odgodili do po volitvah, z 410
proti 125 glasovom odklonjen.

STAVKE V ANGLIJI.

Konec stavke železničarjev.

London, 29. jan. (Izv.) Železničarska
stavka je danes končana. Dosežen je
sporazum, ki določa, da se morajo stav-
kujoči takoj vrniti na delo. Promet bo
do danes večer zopet normalen.

London, 29. jan. (Izvirno.) Kakor po-
roča »Evening Standard«, grozi Angliji
tudi še stavka pristaniških delavcev in
delavcev v ladjedelnicih. Delavstvo
namreč zahteva povišanje mezd za 2 šil-
linga. Stavka bi značila katastrofo za an-
gleško trgovino in narodno gospodarstvo
sploh.

MACDONALD SKLIČE NOVO EVROP- SKO KONFERENCO.

London, 29. jan. (Izvirno.) »Evening
Standard« doznava iz poučenih krogov,
da se bavi Macdonald z idejo sklicanja
nove konference. Na tej konferenci naj
bi se obravnavalo v zvezi z vprašanjem
nemških reparacij ves problem evrop-
skih vprašanj kot so to medzavezniški
dolгови, trgovinski odnosi in razširje-
nje Zveze narodov. Konferenca naj bi
se vršila v začetku aprila.

Generalni komisar Zveze narodov na Madžarskem.

London, 29. jan. (Izv.) Generalnim ko-
misarjem Zveze narodov za kontrolo ob-
nove Madžarske je imenovan Harding,
ravnatelj pri Feral Reserve Board v
Washingtonu.

BORZA.

Curib, 29. januarja. (Izv.) Sklepní
tečaji. Pariz 26.90, Beograd 6.60, London
24.68, Praga 16.17, Milan 25.25, Newyork
57.9, Dunaj 0.00815.

Zagreb, 29. jan. Pariz 4.02—4.07, Svi-
ca 15.05—15.15, London 3.698—3.728, Du-
naj 0.12225—0.12425, Praga 2.5175—2.5475,
Milan 3.785—3.815, Newyork 87—88, Bu-
dimpešta 0.299—0.329.

Vsem cenj. naročnikom „Tabora“.

Stroški za izdajanje listov rastejo neprestano v ogromne višine. Zato so že vsi drugi časopisi bili primorani dvigniti naročnino in stanejo danes zagrebški dnevnik po 30 D mesečno, ljubljanski pa po 20 D.

Iz teh razlogov je primorana tudi uprava našega lista

s 1. februarjem t.l.

dvigniti naročnino in stane od takrat naprej

„TABOR“

mesečno po pošti	18 Din.
na dom dostavljen v Mariboru	19 Din.
na izkaznico	18 Din.
za inozemstvo	26 Din.

„NARODNI LIST“

(četrtkova štev. „Tabora“:

mesečno	3 Din.
četrtletno	8 Din.
polletno	16 Din.
celoletno	32 Din.

V podrobnosti prodaji:

posamezna številka po 1 Din.

četrtkova in nedeljska številka po 2 D.

Vključ temu nujno potrebnemu zvišanju naročnine ostane „Tabor“ še vedno najcenejši slovenski dnevnik, zato prosimo vse one, ki uvidijo potrebo edinega slovenskega dnevnika v obmejnem Mariboru, da pridobivajo nove naročnike.

UPRAVA „TABORA“.

Politične vesti.

* Zvezna pogodba z Italijo, ki je bila v nedeljo podpisana v Rimu, ima 5 členov in nosi naslov: Pakt o prijateljstvu in kolaboraciji med kraljevino Srbom, Hrvatov in Slovencev in kraljevino Italijo. V uvodu se naglašja, da je namen tega pakta osiguranje miru kot rezultat velike svetovne vojne. 1. člen določa spoštovanje mirovnih pogodb in izvrševanje iz teh izvirajočih obveznosti. 2. člen se nanaša na medsebojno podporo v slučaju napada kake tretje strani. 3. člen govori o skupnem nastopanju v slučaju ogrožanja skupnih interesov. 4. člen določa, da velja pogodba za dobo 5 let in se lahko 1 leto pred potekom odpove ali podaljša. 5. člen govori o ratifikaciji pogodbe. Izmenjava se izvrši v

Rimu. Pogodba stopi v veljavo takoj po ratifikaciji.

* Kontrola nad francoskim posojilom. Ministrski svet je na svoji včerajšnji seji razpravljala o francoskem posojilu. Sklenilo se je, da se ugodi zahtevi opozicije, glede kontrole nad uporabo tega posojila, ki se poveri posebnemu parlamentarnemu odboru. Vlada pričakuje, da bo to opozicijo zadovoljila in da bo pri specialni debati glasovala za posojilo.

Dnevna kronika.

— 50-letnico literarnega delovanja je obhajal v soboto pesnik g. dr. Gjuro Arnold v Zagrebu. Društvo književnikov mu je priredilo počastni večer.

— Predavanje na Pragerskem. V sredo dne 30. tm. predava v kolodvorski restavraciji na Pragerskem g. Mile Serić o »Našem morju in njegovi važnosti za našo domovino«. Predavanje priredi tamošnji Sokol. Začetek ob pol 8. uri.

— Občni zbor Kmet. družbe za Slovenijo. V včerajšnjo brzojavko se nam je vrnila neljuba pomota. Občni zbor ni 30. februarja ampak 30. januarja, če ni — kakor danes prihajajo vesti iz Beograda — vlada na ljubo klerikalnem občnega zbora prepovedala.

— Med židi. V nedeljo so se vršile volitve v zagrebško izraelsko cerkveno občino. Dve skupini sta stali med seboj v hudem boju: skupina dozidajnega predsednika dr. Hugo Kohna in skupina asociacionistov pod vodstvom Šandorja Aleksandra. Volilcev je bilo 1683, volilo jih je 1328. Prva skupina (cijonisti) je dobila 1019 glasov.

— Požar pod mestom. Nenavadna nesreča je zadela mesto Tipton na Angleškem. Mesto šteje krog 36.000 prebivalcev in je zgrajeno na rovi nekega starega, opuščenega rudokopa. Iz neznanega vzroka je nastal v zapuščenih rovi požar. Gorljivih predmetov je razen premoga samega seveda v rovi dovolj. — Tiptonskim meščanom postajajo tla v resnici vroča. Gasiti ogenj pod zemljo je zelo težko in tega običajna gasilna društva sploh ne morejo. Raditega so morali organizirati posebne rudarske oddelke, ki se oprezno spuščajo v goreče rove in skušajo s podkopavanjem zadušiti požar. Mnogo rogov, v katerih so opore že zgorele, se je zasulo. Ker pa so ti rovi razmeroma plitvo pod površino, se je porušilo že več hiš in del mesta, kjer je nevarnost največja, so morali popolnoma izprazniti.

— Moda in politika. Kdo bi mislil, da se bodo kedaj križali interesi mode in

politike. In vendar se to dogaja baš te dni v Londonu, kjer prevzema oblast delavska vlada. Star običaj je bil, da so se londonski poslanci in državniški oblačili vedno po najnovejši modi, ki so jo izumili londonski krojači. Ta običaj se polagoma izgublja. Zlasti po svetovni vojni se je začelo zelo zanemarjati. Krojači se pritožujejo, da poslanci in ministri skoraj ves dan hodijo v eni isti obleki in se nič več ne ravna po predpisih mode. S tem je seveda oškodovana krojaška obrt. Tudi klobučarjem ni po volji, da poslanci ne nosijo več cilindrov, temveč se zadovoljujejo z navadnimi, mehкими klobuki, kakor ga nosi vsak navaden državljan. Nek statističar je celo izračunal, da prihaja samo še šest poslancev s cilindrom v parlament. Z nastopom delavske stranke na vladi je upanje krojačev na izboljšanje teh razmer splavalo po vodi. Prepričani so, da bo MacDonald še bolj zatiral stare običaje. In večina delavskih poslancev nima niti smisla za modne norosti.

— Čudno oporoko je napravila nedavno v Parizu umrla ruska aristokratinja, kneginja Lobanov Restov. V oporoki je namreč določila 30.000 frankov za zgradbo spomenika njenemu najljubšemu psu, po imenu Loulou. Sorodniki so se tej določi oporoke razumne se protivili, toda sodišče je bilo mnenja, da je treba voljo umrlih spoštovati, zlasti pa še, ako je to dama, ki ima vsekakor in povsod prednost. In tako bo dobil pes svoj spomenik, sorodniki pa ostanejo prikrašani za 30.000 frankov, ki bi morda marsikomu več koristili, kakor pa spomenik psu.

JDS.

Shod v Grizah v nedeljo dopoldne je bil prvi shod demokratske stranke v tej občini. Pri zadnjih volitvah smo imeli tam 16 glasov. Zato je bilo zelo razveseljujo, da se je vključ najhujšemu mraku, ki je mnogo ljudi zadržal doma, udeležilo shoda nad 35 ljudi, med njimi večje število pristašev SKS, ki so pa v polnem obsegu odobrvali izvajanja oblastnega tajnika JDS Spindlerja, zlasti njegova vseskozi stvarna izvajanja o potrebi skupnega nastopa naprednih strank. Soglasno so bile sprejete resolucije, ki obsojajo davčno politiko vlade, uvedbo kuluka za Slovenijo, kršenje zakonov s strani radikalne vlade, zlasti uvedbo taks za spričevala, kar je v polnem protislovju z ustavo, in končno resolucijo o potrebi napredne koncentracije. Na različna vprašanja zborovalcev

mestne občine še: Posojilnico v Narodnem domu, odvetnika dr. Kodermana, fotografa Vlašiča, posredovalca Troho, trgovca Lenarda, dr. Kaca, dr. Rosino, konzorcij bank, skupino narodnih trgovcev, tovarno Viljema Freund, veletrgovca Marko Rosnerja, Mariborsko tiškarno in druge. Pri knjigarnah Vilko Weikla in Heinza smo dobivali knjige z 10% popustom.

Blagajno knjižnice, ki je imela to leto že krog 100.000 din. prometa, je vzorno vodil knjigovodja Mariborske tiskarne, g. Lojze Doležal, ki je obenem tudi nakupoval antikvarične knjige s sodelovanjem urednika Borka, kar vse je dalo ogromno posla. Bodi tudi našemu blagajniku, kot ostalim sodelavnikom dijakom izrečena za idealno delo iskrena zahvala. Vršili so najplodovitejše narodno delo. Veliko hvalo pa smo dolžni tudi časopisoma »Tabor« in »Marburger Zeitung«, zlasti prvemu, ki je imel skoraj dnevno odprte predale za naše številne vesti. Naklonjeni pa so nam bili tudi drugi listi kot »Enakost«, »Volksstimme«, »Jutro« in drugi.

Frekvenca v letošnji zimi se je dostikrat razvila naravnost v naval. Saj izkazuje povprečni obisk v eni izposojevalni uri po 100 do 150 članov, ki si izposodijo skupno do 200 knjig in še več. Na izposojnini dobivamo po 100 do 200 dinarjev. Prejšnjo varščino 5 dinarjev smo radi visokih cen na knjižnem trgu odpravili kot brezuspešno, vpeljali pa smo zato vpisnino po 5 dinarjev in strožjo kontrolo. Po 14 dneh zaračunimo dvojno izposojnino, potem rastejo opominski stroški, knjige se morajo vračati zavite v trpežen, nepopisan papir. Vstopniški se morajo legittimirati. Doslej se je

je dal g. Spindler stvarna pojasnila. — Shod je trajal nad 2 uri. Sestavil se je tudi pripravljelni odbor za ustanovitev krajevnih organizacij JDS, katera ustanovitev se izvrši tekom 2 tednov.

Na Polzele se je v nedeljo popoldne vršil pri Oresniku ustanovni občni zbor krajevnih organizacij JDS ob skoro polnoštevni udeležbi vabljenih zaupnikov iz Polzele in Braslovč. Za obe občini skupaj se je ustanovila organizacija pod vodstvom g. Jos. Repiča. Organizacija bo predvsem posvečala svojo pozornost razmeram v domačih tovarnah. Na sestanku je poročal o pol. položaju oblastni tajnik JDS Spindler.

V Zaleu se je vršil zvečer pri g. V. Kukecu občni zbor tamošnje krajevnih organizacij JDS ob lepi udeležbi članstva. Po poročilu obl. tajnika JDS Spindlerja se je razvila zanimiva debata o različnih gospodarskih, političnih in organizacijskih vprašanjih in se je izvolil nov odbor pod vodstvom dozidajnega predsednika g. V. Kukeca. Razgovor je trajal nad tri ure in ima ta uspeh, da bo žalska organizacija svoje delo poglobila in razširila.

Ljubljanska oblastna organizacija JDS je priredila minolo nedeljo 27. tm. 21 shodov in predavanj.

Obiave.

§ Zdravniško društvo v Mariboru nanašja g. kolegom, da se bodo, v smislu sklepa odbora z dne 18. jan. 1914, vsako prvo in tretjo sredo v mesecu v takozvani kapeli v Grajski kleti ob 8. uri zvečer vršili stalni neobvezni družinski večeri, k katerim uljudno vabi vse kolege s svojimi družinami. Kolegi izven Maribora, ki se slučajno ta dan mudijo v Mariboru, so k tem sestankom prisrčno vabljeni. — Prihodnja odborova seja Zdravniškega društva v Mariboru se vrši v ponedeljek dne 4. februarja ob 6. uri zvečer v kolodvorski restavraciji v Mariboru. Prihodnji znanstveni večer zdravniškega društva v Mariboru se vrši v četrtek dne 7. februarja ob 6. uri zvečer v operacijski sobi kirg. oddelka Splošne bolnice v Mariboru.

§ Društvo za podporo revnih učencev v Mariboru je imelo imeti glavni občni zbor dne 27. januarja 1924 ob 11 uri. Tega dne pa so se vršile razne prireditve ob isti uri, vsled česar je bil obisk tako pičel, da se je prenesel občni zbor na ponedeljek, dne 4. februarja 1924 ob 19.30 uri (7½). Nadejamo se, da bo obisk zadovoljiv, ko šteje društvo 1500 članov in je namen istega tako plemeniti!

vpisalo od 1. septembra 1921 do danes 1015 čitateljev, izstopilo pa 88. Po stanovitvi jih je: 232 državnih nastavljenecvseh kategorij, 115 zasebnih nameščenecv, 28 trgovcev, kar smatram za mnogo pri njihovi zaposlenosti, 14 trgovskih pomočnikov, 24 obrtnikov, 102 obrtniška pomočnika, — ki zelo pridno čitajo — 32 obrtniških vajencev, 291 dijakov, in 88 zasebnikov. Razen tega pa imamo vpisanih še posebej 163 sokolskega narazčaja radi ločeno vodene evidence (dijastvo in vajenci), tako da je vseli čitateljev vpisanih 1178. Vseh knjig pa imamo 4025 in sicer slovenskih 2290, srbohrvatskih 540, čeških 146, nemških 1049, in revij 342.

Naše vzgojno delo: zavedamo se v polni meri dobrih in slabih posledic knjige. Zato je iz knjižnice izključen vsak šund, vsaka sprejeta knjiga mora prejeti recenzijo. Vemo pa tudi, da vsaka dobra knjiga ni za vsakega. Zato vprašajo knjižničarji izposojevalca po stanu, starosti in predizobrazbi, posebno mladino in potem dobi čitatelj primerno knjigo, katera ga pri čitanju resnično zabava in vzgaja srce in dušo. Krog čitateljev se širi tudi izven mesta, celo iz daljne okolice prihajajo, iz Slovenskih gor in še na jug segamo do Poljčan.

Na vse strani in v vseh smereh rastemo in se razvijamo dobesedno skokoma. Mariborskega kulturnega življenja si brez Ljudske knjižnice sploh ne moremo več misliti. Celotno knjigo, polno zanimivosti bi lahko razgrnil o našem življenju v knjižnici — naj pa zadostujejo ti splošni obrisi, da privabijo nov krog čitateljev, novih prijateljev in podpornikov, samo to si želimo, ko polagamo javnosti letni obračun svojega delovanja.

Dr. Avg. Reisman:

Ljudska knjižnica v Mariboru

leta 1923.

(Iz poročila na občnem zboru Slovenske čitalnice 26. januarja 1924.)

(Konec.)

Nakupovalno akcijo seve nadaljujemo. S posebnim veseljem moram zabeležiti, da smo dobili pri tem za neznatne cene tudi slovenske literarne raritete, kot Stritarjeve dumajske Zvone, Krese, stare Ljubljanske Zvone, Tavčarjevega Slovana, Dom in Svete, tržaške »Slovenke«, poznejše »Slovane« in druge revije in leposlovne knjige, katere so po knjigarnah že davno razprodane. Takšne raritete izposojujemo seve le izjemoma v študijske svrhe. Za nakup vseh letos nabavljenih knjig smo izdali že nad 25.000 din., nad 6.000 din. pa za vezave.

Ta razveseljav razmah knjižnice, ki je šel to leto naravnost skokoma, je privabil toliko novih čitateljev, da smo se pred novim letom že bližali prvemu jubileju 1000 vpisanega izposojevalca od septembra 1921, ko smo začeli s sedanjim vodstvom knjižnice. Naravno, da takšni občekoristni kulturni napravi tudi občina ne more odtegniti svoje podpore. V lanskem proračunu nam je naklonila 1.500 dinarjev. Pred božičem pa smo povabili zastopnike občinskih klubov, da si ogledajo vrvenje v knjižnici med uradnimi urami. Vabilu se je odzval tudi podžupan g. Družovič in načelnik večinskega kluba SPJ, g. Bahun. Oba sta se izrazila o našem poslovanju s polnim

priznanjem in obljubila izdatnejšo pomoč občine. Na našo prošnjo nam je potem res občinski svet mariborski soglasno naklonil za leto 1923 še naknadno podporo 5.000 din., v tekočem letu pa je bilo sprejetih že v proračunu 15.000 din. podpore. Veselilo nas je predvsem moralno priznanje s strani občinskega sveta, materijelno pa bomo seve še vedno navezani predvsem na samopomoč, ker drugih stalnih dohodkov sploh nimamo, knjige pa stanejo sedaj povprečno že po 100 do 125 din. ena in še več.

Knjižničarji, večinoma dijaki, sodelujejo z izredno ljubavjo do stvari in požrtvovalnostjo popolnoma brezplačno. Fantje vršijo ogromno delo. Izposojevalne ure smo morali raztegniti na tri dneve v tednu, vsakokrat večinoma po dve uri, za ostale dneve pa preostaja obilica notranjega administrativnega dela. Knjižnica vzgaja s tem tudi stalno nove javne in kulturne delavce, ki gotovo tudi v poznejšem življenju ne bodo pustili iz vida ljudsko-prosvetnega dela. Sedaj je stalno zaposlenih krog 10 dijakov. Fotograf Vlašič nam je za spomin knjižnico s sodelavci za režijske stroške fotografiral.

Notranje smo knjižnico nekoliko okusneje opremili s pomočjo brezplačnih daril in dela trgovcev in obrtnikov. — Omenjam tu s hvaležnostjo zlasti: pohištvene tvrdke Klančnik & Kompara, Šerec in drug, Karol Weslak, Karol Preis, nadalje manufakturnega trgovca Karničnika, ključavničarja Babiča, krojača Veziaka in Zotterja. Hvala jim še enkrat na tem mestu, prosimo nje in druge za daljno naklonjenost, ko pridejo z novimi prošnjami. Med drugimi večjimi podporniki omenjam razen

Mariborske vesti.

Maribor, 29. januarja 1924.

ELEGANTNI VLOMILCI.

V zadnjem času so v Mariboru bili v lomi v podstrešja in tatvine perila na dnevnem redu. Kljub ponovnemu opozorilu po časopisju, naj se podstrešja zapirajo, so se v lomi množili. Gospodinje so bile že skoraj obupane, ker si niso upale več izobešati perila na prostem. Posebno zanimivo pa je bilo, da se tatvine in vloni niso vršili v onih delih, kjer stanuje po večini delavstvo, ki pri današnjih razmerah ne razpolaga z bogve kako dragocenim perilom, temveč v tkzv. »boljših« hišah, koder se je obetal boljši plen.

Policija se je noč in dan trudila, da izsledí storilce, vsaka sumljiva oseba, ki je nesla kak perilo podoben zavojček, je bila ustavljena, preiskavana, zasliševana kar niso hotela pomehati. Tu in tam se je vjel kak ptiček, ki je imel kosmato vest, a o pokradenem perilu nikjer ne sluha ne duha.

Vloni in tatvine pa so se množile. Tatovi se niti orožniškega majorja niso ustrašili ter mu odnesli vso zalogo perila. Plen je bil povsod izdaten. Manj vrednega perila se niso dotaknili. Te o-koščine so kazale, da morajo vlonilci biti »boljši« vrste. To je napotilo policijo, da je uvedla preiskavo v tej smeri. Pozornost je vzbudilo več mladih, elegantno obloženih ljudi, ki so pohajali po gostilnah, hotelih in kavarnah, živeli razsipno in razkošno ter se kazali sploh navidezne magnate. Čudno pa je bilo, da niso imeli prav nobenega posla. Od česa žive? To je spravilo policijo na pravo sled. Preiskave so dokazale, da nimajo nikakih dohodkov. Ko jim je policija stopila na prste, so se skušali izmakniti, toda bilo je že prepozno. Po dolgem taje-nju sta dva — najelegantnejša cele družbe — priznala, da sta izvršila več vlovov in tatvin perila. Drugim se ni dalo ničesar pozitivnega dokazati, dasi obstoja upravičen sum, da so bili vsi pod enim klobukom. Štirje so bili po večdnev-nem zasliševanju izpuščeni, ostala dva pa, katerima je dokazanih nič več kot 16 vlovov in tatvin v mestnem področju, sta bila izročena okrožnemu sodišču. — Upamo, da bodo gospodinje vsaj nekaj časa lahko zopet mirno sušile perilo.

—□—

m Odkrivanje. Z redom sv. Save IV. razreda je odlikovan ravnatelj mariborske državne gimnazije g. dr. Josip Tominešek.

m Spremembe na mariborski pošti. Premeščeni so: poštarica Ivanka Belar iz Maribora v Ljubljano, poštar V. Ločičnik iz Marenberga v Maribor, Zorko Kamlič iz Ljubljane v Maribor, poštarica Marija Cvar in Olga Semolič iz Maribora v Ljubljano, ter Marija Franke iz Kočevja v Maribor.

m Spremembe na glavni carinarnici v Mariboru. Imenovana sta Stanko Rudež za carinika 3. razreda in Zvonko Tadejič za carinika 4. razreda. Stalno vpo-kojen je revizor 5. razreda Josip Petrič.

m Glasbena Matica. »V pepelnici noči«. Dne 6. febr. bo med drugim kot glavno točko svojega sporeda proizva-žala GM P. Hugolinovo kantato »V pepelnici noči«. Pri tem zboru sodeluje o-kroglo 90 pevk in pevcev, in kakih 40 članov društvenega orkestra, pomnože-ni z vojaško godbo. Delo zbora je kon-čano, in upati je, da ga v prihodnjem tednu vendar enkrat slišimo v Maribo-ru. Nobena prireditev doslej ni delala GM tolikih zaprek, kot ravno ta kanta-ta. Note zanjo nam je poslala GM v Ljubljani, ni pa bilo partiture zraven. Ko pravkar mislimo začeti z delom, šele opazimo, da manjka partitura. Ko tudi to dobimo, in se že pridno poje, in tudi društveni orkester namerava pričeti z svojimi vajami, pa ni sekirice za orke-ster. Bile so v Gorici. Primorsko učiteljsko društvo je tudi hotelo peti to kras-no skladbo o gospodinji in zatiraneh, pa jim je vlada to prepovedala. V zasede-nem ozemlju se te pesmi ne smejo peti. Urgiramo jih toraj v Gorici, in nekdo jih osebno nese v Ljubljano. Medpotoma jih je izgubil. Morali smo opustiti vsako misel na to skladbo, in se pripravljati na drug program, ko nam jo Adamiče-vev posredovanju nepričakovano pri-spejo težko pogrošane zgubljenke v ro-

ke. Orkester in peveci se je zopet popri-mejo z vneto nastaviijo koncert na 15. januar. Povest o solistu je znana. Vmes pa naenkrat pade bomba. V Mari-boru ni take dvorane, da bi imela oder za 140 godbenikov in pevcev. »Pepelnice noči« toraj zopet ne moremo proizva-žati. Odpovedali smo hitro Kolbu, zbor pa se je »pregrupiral« na nove pesmi in napovedani koncert preložil za tri tedne ki bi se naj vršil v katerikoli dvorani v mestu. V tem času pa Götz zopet svo-jo dvorano restavrira, in zbor se pre-grupira na svoj stari program. »Pepel-nična noč« se bode toraj vendar pela, manjkala je samo harfa. Nastane huda dirka za tem instrumentom. Nazadnje tudi tega dobimo in sicer dragoceno an-gleško harfo, žalibog je bila brez strun. V Studencih ima nekdo harfne strune. Naposled najdemo tudi tega, dobimo strune in šele zdaj je proizvajanje kan-tate omogočeno. Upajmo, da ne zadene-mo na nobeno evro več. Kar se tiče skladbe same, ni treba zanje posebne razlage. Krasna je vseskoz, posebno divni pa njeni solospeli, nežen in srčan ženski zbor, opevaajo mladinski raj.

m GOSPODARSKI IN POLITIČNO DRUŠTVO ZA KOLDOVORSKI OKRAJ hna v sredo dne 30. jan. 1924 ob 8. uri zvečer prijateljski sestanek v gostilni »Puntigam« v Mlinški ulici. Na dnevnem redu je poročilo o gospodarski enketi v Zagrebu in referat o upravnopolitični izgradbi naše države. Razum tega bo g. prof. dr. Pivko nadaljeval čitanje od-lomka iz svoje knjige »Vulkanska tla«. Sodelujoči in prijatelji društva dobro-dohli!

m Spored ustanovnega zbora Čj. Lige dne 31. tm. ob 20. uri. 1. Orkester. 2. Ot-tvoritev in pozdrav predsednika priprav-ljalnega odbora g. dr. Rapoteca. 3. Poro-čilo o dosedanjem delovanju (g. dr. Reis-man). 4. Sprejemanje članov. 5. Volitve odbora. 6. Predlogi in nasveti glede delo-vanja v prihodnji dobi. 7. Predavanje g. dr. Lj. Pivka: Vzemnost Čehoslovakov in Jugoslovancov v svetovni vojni. 8. Or-kester in kvartet. Iz prijaznosti sodeluje-ta Sokolski orkester in Devov kvartet.

m Planinsko društvo v Mariboru se zahvaljuje gospej M. Klešič, ženi kavar-narja v Mariboru za 150 D kot darilo iz sodne poravnave ter gg. trgovcema Še-pec in Šoštarič za 200 D, ki sta jih pre-jela kot zvedenino na sodišču in poklo-nila društvu. — Odbor.

m Poziv Orjunašem! Z ozirom na predsteječo oblastno skupščino ki se vr-ši dne 2. februarja 1924 v Celju se po-zivljajo člani akcijonaši, da se sigurno ndeležijo prijateljskega sestanka dne 1. februarja t. j. ob 20. (8.) uri v čitalnici Narodnega doma. Čelnik.

m Gospodarske kroge opozarjamo, da si je Čehoslov.-jugoslov. Liga, katere ustanovni občni zbor se vrši v četrtek dne 31. tm. ob 20. uri v restavraciji Na-rodnega doma, nadela tudi važno gospo-darsko misijo. Njena naloga bo, da osre-dotoči okoli sebe delo za zblizanje med Čehoslovaki in Jugoslovani. Ker so gos-podarski stiki tako važni kakor kultur-ni in politični, bo morala Liga tudi tej panogi posvetiti vso pozornost. Lansko jesen so obiskali Maribor zastopniki češkoslovaških industrijskih in drugih gos-podarskih krogov. Ob tej priliki se je dovolj povdarjalo, kakšne važnosti je Maribor za razvoj češkoslovaško-jugo-slovanskih gospodarskih stikov. Ker pri nas ne kaže snovati posebnega narodno-gospodarskega društva za stike s Čeho-slovaki, naj se vsaj za nekaj časa osre-dotoči vse delo okoli Lige. Vabimo tedaj naše gospodarske kroge k obilni ude-ležbi na občnem zboru in k pristopu v Ligne vrste.

m Našim narodnim društvom. Ker dne 4. tm. predava v Ljudski univerzi pre-davatelj iz Zagreba g. Rudolf Crnić, bi bilo želeli, da bi narodna društva poagitala v svojem krogu za kar najštevilnejšo udeležbo. Želeli bi bilo, da bi ravnatelj-stva šol opozorila na to aktualno in vzpodbudno predavanje tudi našo sred-nješolsko mladino.

m Gospodu Klešiču, kavararju, ki nas v »Straži« poziva, naj objavimo ime-na onih, ki se jim je ponujalo denar za agitacijo za njegovo listo povodom volit-ev v cenilno komisijo, sledeče: Ker ši-roke javnosti te stvari ne zanimajo toli-ko, da bi zapravljali s tem naš itak pičli prostor, naj se g. Klešič potruži v naše uredništvo, kjer mu bomo dali imena na

razpolago. Za nas je v javnosti zadeva končana.

m 4. redni občni zbor »Kluba jugosl-rez. častnikov« v Mariboru se je vršil dne 24. tm. ob prav zadovoljivi udeležbi. Po običajnih poročilih je bil za poslovno leto 1924 izvoljen sledeči odbor: predsednik prof. I. Mravljak, podpredsednik bančni uradnik R. Polak, tajnik strok. učitelj A. Osterc, blagajnik uradnik j. ž. I. Goršič; odborniki fin. tajnik I. Volčič, odv. konc. I. Novak in strok. učitelj I. Sotler; na-mestnika prof. dr. Lj. Pivko in uradnik Mestne hranilnice D. Kocmut; pregledo-valca računov prof. dr. M. Heric in dr. M. Kovačič. Pri slučajnostih se je razvil precej živahen razgovor in se je končno soglasno sklenilo, da naj odbor odslej obvešča svoje člane o sestankih in zbo-rih razum po časnikih še z osebnim obve-stilom potom dopisnic. V svrhu točne e-vidence prosi predsednik, da mu tovari-ši-člani čim prej z dopisnico naznaniijo svoj čin, poklic in stan. Prijave nasloviti na Drž. realko. Članarina letno 6 Din. Četrtek dne 7. februarja ob 6. uri zvečer v Narodnem domu prvi sestanek novo izvoljenega odbora.

m Občni zbor društva stanovanjskih najemnikov se je vršil včeraj dopoldne ob zelo številni udeležbi v kazinski dvo-rani. Obsežno poročilo je podal g. Alijan-čič. Vršila se je izčrpna debata, na kateri so se pretresala razna vprašanja, ki za-devajo v živo najemnike in brezstano-vanje. Sklenjena je bila akcija za samo-pomoč in za zidanje stanovanjskih hiš. O vsem tem se prinesemo natančnejše podatke. Za predsednika je bil izvoljen g. Alijančič, polkovnik v p., za podpred-sednika pa obč. svetnik g. A. Bahun.

m Planinski ples se vrši 1. svečana ob 8. uri pri Götzu. Vstopnina 15 D, nočni davek 1 D. Godba »Drave«. Predproda-ja vstopnic pri Pinter & Lenardu, Kravo-su, Balohu in Franjo Majerju. Umetniška soba se bo dekorirala kot čarobna gor-ska jama. Društvo je kupilo prvovrstno vino! Pridite vsi!

m Wilfede Margilles, največja muzi-kalična senzacija, igra 32 instrumentov, pride 1. februarja tl. v Maribor in go-stuje v Klub-baru.

m Krvava veselica v Kamnici. Naše včerajšnje poročilo o poboju v gostilni Šerag v Kamnici popravljamo v toliko, da se ni vršila tam veselica domačega gasilnega društva, temveč po deželi obi-čajna »domača veselica«, s katero gasil-no društvo ni v nobeni zvezi.

m Čegav je oves. Danes jutraj krog 6. ure jutraj je srečal policijski stražnik na Frankopanovi cesti neko starejšo žen-sko, ki je nesla na glavi večjo vrečo. Ko je zapazila stražnika, je vrgla vrečo čez nek plot ter urno izginila. V vreči je bilo krog 50 kg ovska, ki izvira bržkone iz ka-ke tatvine. Oškodovani naj se zglašijo pri policijskem komisariatu.

m Uradniška menza se nahaja na Slomškovem trgu 17 (v Kazini). Hrana stane dnevno 50 K. Sprejemajo se držav-ni in zasebni uradniki.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Torek, 29. jan. »Janko in Metka«, Ab. B.
Sreda, 30. jan. zaprto.
Četrtek, 31. jan. »Mercadet«, Ab. A. (Premijera).
Petek, 1. febr. »Pri treh mladenkah«, Ab. E.

—□—

»Mercadet«. V četrtek 31. tm. se vrši premijera Balsacove duhovite komedije »Mercadet«. Snov za to veseloigro je zajel Balsac iz trgovskega sveta, kjer so menice, vrednostni papirji, valuta, bor-za itd. itd. neobhodno potrebni rekviziti. Mercadet — trgovec, trgovec v pravem pomenu besede, špekulant — comme il faut, močne volje, drzen do skrajnosti in vedno gospodar najkritičnejše situacije ter neverjetno duhovit v sklepanju svojih načrtov. Te njegove takozvane vrline imajo močno podlago in zaslonbo v nje-govih nazorih; kajti Mercadet-ju — trgo-vcu je življenje neprestano izposojevanje in vsi »zemljani« smo dolžniki: celo zem-lja je večni dolžnik solncu, kateremu se ne more nikdar oddolžiti za njegovo dobroto. S temi vrlinami in nevrilinami oboroženi Mercadet, ima vse predpogo-je za uspešne kupčije. Skoro je pred polo-mom: bankerot, — upniki ga neprestano oblegajo, a pretkani Mercadet se ni

vedno lepo izmuzne. Nastavi past — up-niki ugriznejo — hop — Mercadet je na konju in se smeji v pest: »Upniki! Da, upniki so neizčrpna zakladnica. Kakor hitro so nam le enkrat odprli svoj moš-njiček, igrajo znova, da bi dobili prvo-stavo nazaj.« Značilno za Mercadet-ja in vobče za milje, v katerem se odigrava »komedija drznih špekulacij«, je tudi to, da so Mercadet-ju mnogo bližje up-niki tako po telesu kot po duhu, kakor pa takozvani sorodniki... »Sorodniki nas vedno večalimani zavidajo za srečo in blagostanje, dočim se upniki tega iz vse-ga srca vesele. Če bi umrl, bi šlo za mo-jim pogrebom mnogo več upnikov nego sorodnikov. Zadržji bi žalovali za menoj s srcem in črnimi klobuki. Upniki pa bi se me spominjali v svojih knjigah in blagaj-ni in tu bi bila moja izguba velika... Srce pozabi... Žalni trak se čez leto dni odloži... neplačan račun pa ostane neizbrisan, in ta občutna izguba ostane za večne čase zapisana...« — Naslovno vlogo igra g. Grom. Režija g. Topič.

Repertoar. V včerajšnji objavo re-pertoarja se je vrnila pomota, češ, da je v petek 1. febr. predstava za ab B. Po-pravljamo, da se vrši predstava dne 1. februarja za ab E in sicer se vprizori o-pereta »Pri treh mladenkah«.

VSE CENJ. ODJEMALCE »TABORA«

pozivamo, naj do konca tega meseca po-ravnajo zaostalo naročnino. S 5. febru-arijem se ustavi list brezpogojno vsem, od katerih do takrat ne bomo prejeli zaostanka naročnine do 1. februarja.

Uprava »TABORA«.

Macdonald izstopil iz internacionale.

London, 27. jan. Macdonald, Hender-son, Thomas, Web in Tom Shav so po-dali ostavko na svoja mesta v izvršilni internacionale. Pravila namreč predpi-sujejo, da mora vsak član, ki postane mi-nister, za dobo svojega ministirovanja iz-stopiti iz izvršilnega odbora internacio-nale.

Odstavitev grške dinastije brez plebi-scita.

Atene, 27. jan. Na današnji seji so republikanci vztrajali na zahtevi, da je treba dinastijo odpraviti brez predhod-nodnega plebiscita. Ministrski predse-dnik Venizelos bo glede na vladno izjavo stavil na dnevni red zaupnico. Jutri se seja nadaljuje.

Gospodarstvo.

g Dobava cigaretne papirja. Pri u-pravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 18. februarja tl. ofertal-na licitacija glede dobave 10.000 bobin cigaretne papirja za izdelovanje luk-suznih cigaret. Predmetni oglas z na-tančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani intere-sentom na vpogled.

Sokolstvo.

o Bratski sestanek priredi Sokolsko društvo v Mariboru dne 2. febr. v restav-racijski sobi Nar. doma z začetkom ob 20. (8.) uri zvečer. Ob tej priliki predava br. Mile Sertič o predmetu »Prilike na našem Jadranu«. Predmet zasluži obil-je udeležbe. — Zdravo!

o I. obvezno predavanje, katero pri-redi Sokolsko društvo v Mariboru za one brate in sestre, ki so se prijavili kot člani v oktobru in decembru 1923 ter v januarju 1924, se vrši v soboto, 2. febr. dopoldan v klubski sobi Nar. doma. Za-četek ob pol 10. uri. Zdravo!

o Naročnike za Sokolski Glasnik na-birata v Mariboru brata Milost in M. Ko-vačič. Če storita to kedaj na ulici mimo-grede, naj se ta forma ne zameri; čas je vsakomur dragocen. Priglasijo pa se spre-jemajo tudi v društveni sobi v Narodnem domu v uradnih urah. Zdravo! — Načel-nik kult.-prosv. odseka.

o Seja veseličnega odseka se vrši v torek 29. tm. ob 8. uri v restav. Narodne-ga doma.

o Plesne vaje. Vse tiste starejše go-spode in dame kateri želijo, da bi se v kratkem priredilo par večerov za pono-vitev pozabljenih plesov kakor četvorka, beseda (na zahtevo tudi šimi itd.) naj blagovolijo javiti svoj naslov takoj z

Leskovar, trg. banka. Ako bo de zados-
no število priglasev se bo de s takimi
večeri takoj pričelo. — Vesel. odsek.
marib. Sokola.

o Za društveni arhiv sta darovala v
zadnjem času brata Potrč in Lavrenčič
nekaj dobro uspelih slik, posnetih ob raz-
nih prilikah, ko je društvo nastopalo, za-
kar jima tudi na tem mestu hvala! Brat-
je amaterji in drugi, posnemaite!

o Uradne ure Sokolskega društva v
Mariboru se vrše redno vsako sredo od
18.—19. in vsako nedeljo od 10.—11.30
v društveni pisarni v Nar. domu. Disci-
plina zahteva od vsakega člana, da iz-
polni vse svoje obveznosti in dolžnosti
napram društvu sam, brez posebnih po-
zivov, in terjatev, torej predvsem tudi,
da poravnava članarino za tekoče leto.

o Sokolski Glasnik, uradno glasilo
Jugoslov. sokolskega saveza, bo izhajal
v tekočem letu 14-dnevno. Ta naš iz-
borno urejevan list, ki ima značaj revije,
bo tako gotovo ustregel celotnemu član-
stvu, ki bo hitreje in točno obveščeno o
vseh organizacijskih zadevah; imelo pa
bo tudi vedno dovolj strokovnega in po-
dučnega čtiva na razpolago. Ravno vsled
svoje obširnosti in mnogoličnosti bi list
zastužil, da bi bil še bolj razširjen v na-
ših vrstah. Vendar je žalobno še mnogo
članstva, ki ima za sokolski tisk in nje-
ga pomen vse premalo smisla in razu-
mevanja. In tem bratom in sestram velja
naš poziv: Naročite Sokolski Glasnik,
berite ga, razširjajte ga! Naročnino bo
ob majhni štedljivosti pri drugih stvarih
in užitkih vsakdo lahko utrpel, saj izna-
ša celoletno je 32 D (polletno 16, četir-
letno 9 D), vendar naj se po možnosti
vsaj deloma uplača vnaprej. Naroča se
»Glasnik« lahko v društveni pisarni v
Narodnem domu.

Orjuna.

ORJUNAŠ!

Dne 2. februarja t. l. na Svočnico se vrši
v Celju v dvorani Nar. doma oblastvena
skupščina vseh Or. Ju. Na. v Sloveniji in
sicer ob pol 9. uri dopoldne do 12. ure, na
kar se razvije po mestu slavnostni ob-
hod. Ob 16. uri je manifestacijsko zho-
rovanje in ob 20. uri slavnostna akade-
mija. Na skupščino imajo dostop vsi
člani Or. Ju. Na. Vabimo člana, da se v
obilnem številu udeležijo te za naš pokret
jako važne skupščine, posebno pa člani
železničarji, ki imajo prosto vožnjo.

ODBOR.

Turistika in sport.

: POLNP. Za upravno leto 1924 so bili
izvoljeni za predsednika PO g. Roglič

D. S. Merežkovski:
Julijan Odpadnik.
(Dalje.) (37)

V veliki okrogli dvorani z okroglim
obokom in stebri iz zelenega frigijskega
mramorja, je vladala zatiho. Skozi ok-
no, ki se je nahajalo pod svodom, so
poševno padali solnički žarki. Trušč v
dvorani je spominjal na šumenje v veli-
kem čebelnem ulu.

Na povzdignjenem prostoru je bil
pripravljen cesarski prestol — sella au-
rea. Nosile so ga levje šape iz slonovine,
izprekrižane in razvrščene po vzoru ku-
rijalnih stolcev, ki so nanje nekoč sedali
starorimski konzuli.

Tik prestola je stal prezbitar Pafnucij.
Njegov dobrodušen obraz je bil ves za-
ripen od razburjenosti, nastale v hudem
besednem boju:

— Jaz, Pafnucij — je vpil — ostajam
pri tem, kar sem prejel od očetov. Po
simbolu, ki nam ga je zapustil naš sveči
oče, aleksandrijski patrijarh Atanazij, je
treba častiti Edinost v Trojici in Trojico
v Edinosti. Oče je Bog, sin je Bog, sv.
Duh je Bog, toda ni treh bogov, ampak
le eden.

Kakor da bi bil hotel udariti po nevid-
ljivem sovražniku, je zamahnil na vso
moč z orjaško pestjo desnice in se zadel
na dlan leve. Nato je zmagovalno po-
gledal navzoče in pristavil:

— Kakor sem prejel od očetov, tako
ohranim v mislih.

— A? Kaj? Kaj pa govori? — je
vpraševal stoletni starec Ozij, sodobnik

Ivan, tajnik g. Sepe Radovan, blagajnik
g. Höfer Hermann in za odb. namest-
nika g. Dr. Bučar.

: Mariborska koč. Dne 1. in 2. sve-
čana so na Mariborski koči kolone. Po
plesu izleti večika družba na koč, kjer
bo ta dva dneva zelo zabavno. Sankali-
šče urejeno.

Film.

I. Mariborski bioskop. Od četrta na-
prej se predvaja velikansko filmsko delo
v 4. epohah in 36. činih pod naslovom:
»Osvojevalci zapada«. Opozorjamo na to
vseskozi zanimivo, izredno slikovito
filmsko delo, ki je povsod vzbudilo naj-
večjo pozornost in bo nedvomno tudi v
Mariboru doživelo največji uspeh.

Mestni kino. »Moč kristalne kroglice«,
III. epoha velezanimive pustolovščine
»Tajinstveno bodalo«, v 6 činih, v glav-
ni vlogi Edi Polo, se predvaja v torek,
sredo in četrtek.

VSE NAŠE VOLILCE,

ki so bili pri zadnjih volitvah izpuščeni
iz volilnih imenikov, nujno pozivamo, da
se zglase nemudoma v tajništvo demo-
kratske stranke, Cankarjeva ulica 1. Ob
onem pozivamo vse naše pristaje, naj
naznanijo tajništvu imena vseh onih, ka-
teri še niso vpisani v volilne imenike o-
ziroma onih, katere je treba brisati iz
imenika.

Tujci v Mariboru

novo prijavljeni v hotelih in prenočiščih
dne 28. jan. 1924.

Hotel »Meran«;

Neugebauer Franc, potnik, Dunaj. Kovačević
uradnik, Sv. Jakob. Poljani Viktor, ravatelj, Za-
greb. Zwicker Robert, trgovec, Brno. Hönigsberg
Friderik, trgovec, Dunaj. Deutsch Marko, trgovec,
Varaždin. Mehilur Karl, trgovec, Vinkovci. Javec
Martin, zdravnik, Semič. Kreiner Avgust, potnik,
Sv. Martin. Steinhard Margit, zasebnica, Dunaj.
Lenartič Milan, inženir, Vrhnika. Weiss Mavro,
potnik, Topolac. Sommer Henrik, trgovec, Dunaj.
Fidrich Václav, inženir, Praga. Fröhlich Oton,
trgovec, Dunaj. Hajdn Emerik, inženir, Sladki vrh.
Jovanović Milorad, trgovec, Pterovič. Morelavič
Peter, inženir, Ljubljana. Willofsky Mark, trgovec,
Wernnigg Josip, uradnik, Soštanj.

Hotel »Pri zamorecu«.

Paroniti Klotilda, zasebnica, Neuhausen. Ka-
nak Hinko, trgovec, Sarajevo. Schmidt Alfred,
modist, Dunaj. Rosenfeld Maks, potnik, Nevgard.
Pauer Henrik, trgovec, Dunaj. Weizman Viljem,
potnik, Stanislav.

Nicejskega zbora. — Kje je moje sluša-
lo?

Starčev obraz je izražal onemoglo ne-
razumevanje. Bil je gluh in napol slep;
podajala pa se mu je dolga, siva brada.
Blizu stoječ dijakon mu je urno pristavil
na uho slušalo.

Medtem se je Pafnucijevih kut opri-
jel blede, od postov močno shušani me-
nih in ga je meril s prosečnimi pogledi:

— Oče Pafnucij, — ga je hotel pre-
vpiiti. — Kaj je to? — Vse zavisi le od
ene besede: podobnosten ali enakobiten.

Medtem ko je držal Pafnucija za ku-
to, je jel pripovedovati o strahotah, ki
jih je videl v Aleksandriji in Carigradu.

Arijanci boja onemu, ki se noče ob-
hajati v krivoverski cerkvi, odpirajo u-
sta s posebnimi lesenimi kleščki, sestav-
ljenimi iz dveh zvezanih palic, podobnih
lovskim sulicam; nato mu s silo potis-
nejo hostijo na jezik. Trpinčijo deco. Že-
nam dajejo prsi med stiskala ali jim z
razbeljenim železom žgo bradavice na
grudih. V cerkvi sv. Apostolov je nastal
med Arijanci in pravovernimi tak pre-
tep, da je kri napolnila cisterno za de-
ževnico, odtod pa tekla na trg pred por-
talom. V Aleksandriji je namestnik Se-
bastijan bičal pravoverne deklice z bo-
dečimi palčnimi vejami in so mnoge
pri bičanju izdihale; njih oskrnjena
trupla so ležala pred mestnimi vrati, ne
da bi jih kdaj pokopal. — In vse to, kaj-
pak, zavoljo ene same besede, pravza-
prav zbog ene same črke — grške jote
v besedah: »homousios« — enakobiten,
homoiosios — podobnosten.

— Oče Pafnucij! — je ponovil blede.

— Kaj si danes tako molčeč, oče Do-
rotej. Nič se ne čuje od tebe! Mar ti pre-
sedajo naši prepri? — je vprašal prezbi-
ter Fiva, visok, zajeten mož nenavadno
dolgih, kodrastih, kakor smola črnih las
starčka, ki se je odlikoval po svežosti in
mladostnem izgledu.

— Hripa me tare, brat Fiva. Bi go-
voril, pa ne zmorem glasu. Preveč sem
si napenjal grlo, ko so obsojali proklete
sektarje: že dva dni sem hripav.

— Pa bi si, oče, oplahnil grlo s pres-
nim jajcem: koj bi ti odleglo!

Na drugem koncu dvorane je govoril
Aecij, antiohijski dijakon, eden najod-

Hotel »Črni orek«.

Frishman Henrik, trgovec, Liepold Henrik,
trgovec, Sarajevo, Golob Rudolf, novinar, Koper.
Kristan Anton, ravatelj, Ljubljana. Velnar An-
ton, mizar, Ljubljana. Sitar Janez, trgovec, Bre-
rovi. Sitar Franc, gostilničar, Brerovi. Slavič
Rudolf, kmet, Stanelinci. Klemenčič Ivan, kmet,
Stanelinci.

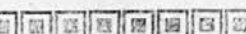
Gostilna »Pri grozdu«.

Lederer, monter, Maribor. Koren Antonija,
sluškinja, Robaljeva vas. Roškar Maks, klepar,
Jarenina. Simončič Janko, uradnik, Bostje.

Gostilna »Zokalye«.

Cesović Hasan, trgovec, Sarajevo. Najmarlija,
trgovec, Visoko. Čobo Avdylag, trgovec, Visoko,
Čuk Ivan, spremljevalec, Litija.

Mala oznanila.

Pohištvo

lastnih izdelkov za spalne in je-
dilne sobe najceneje v zalogi
Šercer in drug, Veltrijnska ul. 2.
106

Z 20.000 Din bi pristopil kot

družabnik v kako trgovsko
podjelo. Sem državi upoko-
jenec in deloma trgovsko na-
obrazen. Ponudbe pod »Agi-
len« na upravo. 214

Dijak na stanovanje in hrano
se sprejme v Maistrovi ulici
st. 17/II. vrata 10. 211

Šivalni stroj »Singer« dobro
ohranjen, na prodaj. Vprašati
Tomičeva ulica 119, prillije. 217

Šivalni stroj 950 D, otročja
postelja kompletna, omare, di-
vani 170, 160, 300 D, 2 po-
stelji, madrace, stolice. Vpra-
ša se: Rotovski trg 8, I. nad.
levo. 216

Fant, 28 let star, boljši pro-
fesijonist, želi znanja v svrhu
ženitve s premožnim dekletom
ali mlado vdovo, najraje po-
sestnico. Cenjeni dopisi pod
»Profesijonist« na upravo lista.
210 2-1

Kupim pisalni stroj. V. Rich-
ter, Dravograd 25. 170 5-4

Pisalni stroj na prodaj. Po-
nudbe pod »Ugodno« na
upravo »Fabela«. 171 5-4

»AGRARIA« Maribor, Aleksan-
drova c. 57, prodaja: Moko
la banalsko, jabolka, lepa
namizna od 50 kg naprej po
najnižjih dnevnih cenah. Iste
tam se kupuje fižol po najviš-
jih dnevnih cenah. 207 10-3

krotki menih — zbog ene edine jote! In
kar je glavno: v sv. pismu sploh ne naj-
deš besede »housia« — bimost. Čemu
se neki pripravimo, čemu mučimo drug
drugega? Pomisli, oče, kako strašna je
naša hudebnost!

— Kaj tedaj? — ga je nestrpno pre-
kinil Pafnucij. — Mar naj se pomirimo s
prokletimi bogohulneži, s psi, ki so iz-
pljuvali iz svojih krivoverskih src trdi-
tev, da je čas bil, ko še Sina ni bilo?!

— Eden pastir, ena čreda! — se je po-
nižno branil menih. — Popustimo...

Toda Pafnucij ga ni več poslušal.
Kričal je na vse grlo, da so mu nabrekle
žile na vratu in da ga je obilno
obilila pot:

— Naj umolknejo brezbožneži! Ne
sme priti tako daleč, ne sme in ne sme!
Proklinjam ostudno arijansko krivover-
stvo! Kakor sem prejel od očetov, tako
ohranim v mislih!

Stoletni Ozij je odobral Pafnucijeve
besede in je onemoglo kimal z glavo.

— Kaj si danes tako molčeč, oče Do-
rotej. Nič se ne čuje od tebe! Mar ti pre-
sedajo naši prepri? — je vprašal prezbi-
ter Fiva, visok, zajeten mož nenavadno
dolgih, kodrastih, kakor smola črnih las
starčka, ki se je odlikoval po svežosti in
mladostnem izgledu.

— Hripa me tare, brat Fiva. Bi go-
voril, pa ne zmorem glasu. Preveč sem
si napenjal grlo, ko so obsojali proklete
sektarje: že dva dni sem hripav.

— Pa bi si, oče, oplahnil grlo s pres-
nim jajcem: koj bi ti odleglo!

Na drugem koncu dvorane je govoril
Aecij, antiohijski dijakon, eden najod-

Hotel »Kosovo«

Zakeršek Franc, delavec, Maribor. Otorepce
Zofija, zasebnica, Pristava. Reber Josip, oskrbnik,
Čmurek. Medved Stefaniya, šivilja, Čapoven.

Gostilna »Halbwild«.

Jezršek Ernst, trgovec, Poljane. Gotlib Le-
lo, dijakinja, Banjaluka. Mikeš Jaroslav Kizmič.

Gostilna »Woch«.

Dobaj Ivana, kmetica, Remšnik. Dobaj Mi-
hael, kmet, Remšnik.

Gostilna »Pri Jelenu«.

Andrič Stefan, čevljar, Vuzenica,

SAMO

v novi trgovini

B. Veselinović & Ko.
Maribor, Gosposka ulica 26

dobite lepo darilo,

ako kupite blago za 500 Din.
in več, 128

Cene brez konkurence.

Danes

sveže morske ribe

Nordski sveži slaniki, Ia kg

po D 30 —

Nordski sveži slaniki, IIa kg

po D 7 —

Fino datm. olivno olje

Pelenovke (Bakalar) 215

Prekajene slanike

Ruse, vsoljene slanike

Slanike iz Vzhodn. morja,

slanikove zavitke

Slane sardele, sardine

Znojmske kisle kumarce,

odprte in v steklenicah

vse po najnižjih cenah

Hmelak in drug

„Pri starem Tomažu“

Maribor, Slomškov trg 6

Carinsko-posredniška in spedijska pi-
sarna

ADAM MARIČ

Maribor, Meljska cesta št. 12

prevzame vse v zvezi s carino stoječe posle
(ocarinenja, prošnje, reklamacije i. t. d.),
kakor tudi spedijsko. 213